

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 27. malega serpana 1877.

List 30.

Sveto Detinstvo in njegov blagor.

Med drugimi dobrotnimi napravami sv. katoliške Cerkve za razširjanje sv. vere med ajdi je bratovščina Jezusovega sv. Detinstva, ktera se je pred malo leti začela na Francoskem, in je zdaj razširjena po vsi katoliški Evropi. Namen te bratovščine je, da bi keršanski otroci pod varstvom malega Jezusa reševali ajdovske otroke, ktere nečloveški starši po Kitajskem in drugih neveraskih deželah v svoji grozovitosti od sebe mečejo, in revčiki morajo mreti za lakoto, — brez sv. kersta in velikrat strašne smerti. To se godi:

1. z molitvijo: vsaki dan 1 češena si Marija, — sv. Marija in sv. Jožef, molita za nas in za uboge ajdovske otroke!

2. z milošnjo: 2 krajcarja na mesec, tedaj 24 krajcarjev na leto. V to bratovščino se sprejemajo: otroci od kersta do 21. leta. Vsi tisti pa, ki so spolnili 21. leto, zamorejo še ostati dobrotniki bratovščine z denarnimi pomočki in se vdeleževati njenih molitev.

Naj nekoliko povémo od delovanja te družbe na Kitajskem iz pisem misijonarjev.

Apostolski namestnik Pinhon iz Suthvenu piše: To sveto delo J. Detinstva nam lahko stori nebesa s svetniki polniti, naš misijon s keršanskimi odgojišnicami zaljšati, in po otrocih veliko drugih ljudi privabljati, kteri se zdaj le po otrocih učijo Boga spoznati. Naših 200 kerševalcev je že na milijone malih svetnikov poslalo v nebesa. To leto je bilo keršenih 74.000. Ti kerševalci gredo po deželah in mestih velikega kraljestva iskat ajdovskih otrok, kterih najti ni težko, saj jih ajdje proč mečejo. Umirajoče otroke keršujejo, kteri so pa še zdravi, jih v sirotišnice oddajajo v odrejo; usmiljene sestre jih sprejemajo; vsaka taka hiša ima duhovnega misijonarja za vodnika in duhovnega očeta.

Drugi misijonar (Oče Rojer) piše: V letih 1871 in 1872 smo samo v enem okraju imeli 627 kerstov umirajočih ajdovskih otrok, in 139 kerstov odrašenih. Dalje so naši revni kristjani 110 otrok zredili in zderžali; naše šole so zelo obiskovane. Tudi smo tri zakone blagoslovili, to je, 6 otrok sv. Detinstva je začelo svoje gospodarstvo.

Na dveh krajih, zelo na sredi, ste dve srenji postali keršanski, in imate svoji cerkvi in svoji šoli. Na dan, ko je bila mala cerkvice odperta, je bila velika truma ajdov priromala, da so vidili misijonarja in slišali kristjane moliti. Od šestih zjutraj do sedmih zvečer je bilo neprenehoma več kot 7–800 ajdov pričujočih, in še tri tedne potom je imela cerkev obilno obiskovalcev.

Spet drugi misijonar (g. Montagneus) piše: Ako bi nekteri dobrotniki sv. Detinstva hotli našo deželo

obiskati in sami pogledati, koliko dobrega dela njih velikodušna miloščina v našem misijonu, bi se jaz srečnega štel jim za vodnika biti pri obiskovanji naših sirotišnic, v kterih se znajde 600 otrok, ki jih odgojamo in zrejamo. 6 tacih sirotišnic je v tistem okraju. Od prve pravi misijonar: Ta je v fari sami, hiša sv. Marijinega Serca, in ti kaže blizo 20 deklic od 5 do 18 in 20 lét starih. Ako je zjutraj, jih slišiš peti: molijo za svoj vsakdanji kruh; prosijo za svoje dobrotnike, in se učijo katekizma. Po devetih gredo na delo: delajo in popravljajo oblačila — svoje in za (male) otroke, tkejo platno ali predejo bombaž (pavolo).

Tako se v vsih tih sirotišnicah keršeni ajdovski otroci podučujejo v branji, pisanji, v keršanskem nauku, v mnogih delih, da si potem, ko odrastejo, morejo sami kruh služiti. Kako se v takih sirotišnicah godi, se lahko vidi iz pisma, ktero so pisale deklice iz Kim-lonaa o. Antonu Tho-u v Pariz:

Naj pred v tem pismu dobre deklice v ginljivi ponižnosti izrekajo občutke svoje globoke zahvale do velikodušnih udov sv. Detinstva, kteri z obilno miloščino tem ubogim, zgubljenim ovčicam ohranijo življenje, dušno in telesno, in jih pripeljejo k spoznanju prave vere; potem pa pišejo:

„Nadškof nas ljubijo, kakor priserčna mati: noč in dan imajo opraviti z našim zveličanjem in z našo srečo; kakor koklja zbira pišeta pod peruti, tako pošiljajo moške in ženske, ktere so prevzele opravilo, iskat zgubljenih otrok, v ajdovske vasi, kakor zašle ovce v gojzde z volkovi napolnjene; oni naročajo mašnikom in redovnicam, da naj nad nami čujejo, nas brati in pisati učijo, nas v resnicah sv. vere podučujejo, da se moremo hudega varovati in dobro delati; ne ogibljejo se potov čez visoke gore, in skoz goste gojzde, da neobdelane zemlje za nas poišejo, in mi zamoremo rajž sejati, in mnoge drevesa in zeljša saditi; tudi nas dajo mnogih rokodelstev učiti, da moremo sami kruh zaslužiti. Nikoli ne bomo vaših dobrot pozabili.“

Odrašeni in izučeni fantiči iz sirotišnice začnejo rokodelstva na svojo roko delati; odrašene dekleta, vsega vajene in izučene, postanejo dobre žene.

Apostolski namestnik g. Kost iz Hlang-tong-a piše: Letos smo omožili tri dekleta iz naše sirotišnice. Ena zmed njih je vzela dobrega kristjana, kterega sem letos o veliki noči kerstil in o binkošti birmal. Drugi dan je bil pa z našo siroto poročen, in mlada žena služi zdaj njegovi materi in več kot sto drugim izpraševancem njegove vasi za učenico v resnicah zveličanja. On je edini sin, naj bogateji v vasi, in ima čast, da je vojaški mandarin. Učenik keršanskega nauka, kterega sem bil poslal v to vas novih izpraševancev, je nazaj prišel, in

mi je povedal, da so vsi prav dobro podučeni, da mlada poročena svojo službo prav dobro opravlja.

G. Pinhon, apostoljski namestnik v Su-thuen-u, piše: Mesca listopada smo sedem naših naj starejih sirotic omožili. Njih bala nas je skupaj stala blizu 400 tolarjev. Po kitajski šegi se ne more nobeno dekle omožiti brez kake majhne bale. To je njena dota, in brez nje bi bila od svojega moža zaničevana, in v družini slabo sprejeta. Kader mlado nevesto peljejo v hišo njenega ženina, mora v dobro zapertem palankinu z rudečimi rožami tje nesena biti; pred nevesto pa se nese nekako drugo nosilo, tudi rudeče, pa na vse strani odperto, v katerem je dota ali bala. Kader se pride do hiše ženina, stopi iz nosilnega sedeža, in z naučeno šego naprej. Počasi se bliža v sredo med nje, ki jo obdajajo, katerih od radovednosti gnanih vselej obilno zraven pride, in pred nalaš za to slovesnost postavljen altar na kolena poklekne. Stopi poleg svojega ženina, vsak izrekuje molitve, ti šegi primerjene, med tim ko pred durmi švigavice (raketeljne) prižigajo in s puškami streljajo, pravi vihar, bi rekel. Ko je vse minulo, nova sinaha vstane, pozdravi svojega ženina, svojo taščo, in druge ude družine, po njih starosti in stanu, in se vsakemu pokloni, kateri je višji od nje. Komaj je ta šega dokončana, plane ves zbor na rudeče nosilo, na katerem je bala. Vse se z naj večji skerbjo pregleda; vsaka reč se na to in uno stran oberne; vsak hoče te reči pregledati, potipati in bi rad kupno ceno zvedil. Ko so radovednosti vstregli, se začnejo priklanjati naj pred nevesti, katero so našli tako bogato in dobro prevedeno; potem ženinu zavoljo sreče, da tako ženo ima. Ako bi uboga sirota nič dote ne imela, bi se godovanje pokazilo, postave tako imenovanega „nebeškega kraljestva“ bi bile prelomljene, sorodbinci nevestini bi bili žalostni in brez veselja, mož bi bil v zadregi zavoljo pričujočih, in pozneje bi utegnili mlada gospodinjo to grenko občutiti. Mi jim tedaj damo balo nekaj čez 50 tolarjev vrednosti, in s to majhno svoto osrečimo, kolikor je moč, vse vdeleževalce.

Kako neusmiljeni so ajdovski starši do svojih otrok, kaže naslednja zgodba. G. Pinhon, ap. namestnik, piše: Ne daleč od mesta Tsong-kin-thean-a živita v eni hiši dva brata, eden bolehen in neoženjen, drugi pa oče treh otrok. Naj stareji je deklica pri 9 letih, ljubeznjiv, priserčen in brihten otrok, prav prijetnega lica in vnanjosti. Otroci so zgubili svojo mater pred kakim letom, in očeta, kterega opravilo je bilo vsak dan oglje v mesto nositi, velikrat doma ni bilo. Uni dan, mesca rožnika, ko se je spet z mesta vernil, je menil, da mu je nekaj rajša zmanjkalo, in togoten je obdolžil svojo naj starejšo hčerko, da mu ga je ona ukradla. Uboga mala je terdila svojo nedolžnost, prosi, naj ji prizanese; pa vse zastonj. Strašno je bila tepena, hudo zdelana, s konopci terdo zvezana, in veržena v vodo, ki je zraven hiše memo tekla. Ker velike povodnji še ni bilo, je bila reka sicer široka, pa ne globoka. Pri globočini kakih 3—4 čevljev je bil otrok močno semtertje metan, kar neznan popotnik tam memo gre. Skoči v vodo, napol zadušenega otroka iz vode potegne, jo s težkim trudom spet zbrihta in jo v sosednji terg pelje. Uboga mala je bila vprašana, in pové, kaj se je zgodilo, ter popiše svojo družino. Nekaj ljudi jo je spet v domačo hišo nazaj peljalo, in so se po potu zmišljevali, kako bi divjega, nečloveškega očeta potolažiti. Umiril se je precej, izgovarjal se je zavolj svoje naglosti, obljubi vse, kar so od njega za njegovo hčerko tirjali, in hlani veliko obžalovanje nad svojo pregreho. Ta ubogi hinavec je živa podoba vsacega Kitajca, kterega na samem delu zalezejo. Po natori je boječ in trepetá pred vsakim očitnim zaničevanjem; teme se posluži za svoje černe dela. Grozoviti oče se priljudno

poslovi z osebami, ktere so mu njegovo hčerko pripeljale; potem zaklene vrata, popade ubogo malo, jo tepe s palico do pol mertvega, jo spet zveže, in na novo k reki nese, v zanesljivem pričakovanji, da bo zdaj prav gotovo tam poginila, ker je bila vsa raztolčena, brez zavednosti. Motil se je: dva moža iz srenje sta delala na polji, in sta ga gledala, ko je svojo hčer proti vodi nesel. Tje sta pritekla, in nesrečno iz vode izlekla; potem sta jo nesla k predniku terga. Pokličejo zdravnika; otrok se zbrihta; in to pot so pa bolj varno ravnali. Mala zaveržena je prišla v molivnico, ktera je v mestu Tsong-kin-thean-u. Neka dobra družina se je usmilila tako milovanja vrednega otroka, ga je dala snažno in čedno obleči, in je nanj obračala vso skerb, katero je njen žalostni stan tirjal. Čez kake tri tedne pridem jaz v Tsong-kin-thean in dali so mi dobro, ljubo, malo deklico, ktera je znala že moliti očenaš, češena si Marijo in apostoljsko vero. Dal sem jo prinesiti v sirotišnico v glavno mesto, kjer zdaj, ko je spet popolnoma zdrava, mirno in veselo živi. Kolika sreča, da se taki nesrečni siroti pomagati zamore! Ako bi mali udje sv. Detinstva s svojimi očmi mogli viditi, koliko blagoslova razširjajo njih soldiki, ktere na mesec plačajo, kako bi se razširjale njih male serca, polne tolažbe in priserčne ljubezni. (Dalje nasl.)

Koliko je vredna čistost po sodbi Božji in človeški.

O kako lep je čisti rod v čednostnem blišu! zakaj neumerljiv je njegov spomin in pri Bogu in pri ljudéh ima veljavo.

(Bukve modr. 4, 1.)

Marija je od svoje perve mladosti vedno na to mislila, kako bi s čistostjo telo in dušo bolj darovala svojemu Gospodu in Bogu. Toliko je bilo njeno spoštovanje in ljubezen do čistosti, da se ni menila za zaničevanje, katero je takrat z ozirom na pričakovanega Mesija zadevalo devištvo, temuč se je z obljubo vedne čistosti Bogu darovala in bila celo pripravljena odpovedati se preveliki časti Matere Božje, da bi ostala neomadežana devica. Tako je Marija spoštovala in ljubila to čednost. In ravno ta njena deviška čistost, kateri v prid je bila pripravljena odpovedati se naj večji časti pri Bogu in pri ljudéh, ji je pridobila pri Bogu in pri ljudéh neskončno veljavo. Kaj pa je delalo to čednost v njenih očéh tolike silne ljubezni in časti vredno? To je delala lepota in imenitnost te čednosti.

Spoznaj tudi ti, keršanska mladost, kako lepa in imenitna je ta čednost; spoznaj to, dokler jo še imaš. Koliko bi bilo tvoje kesanje, ko bi jo še le po zgubi čistosti spoznala! Zakaj zgubljenega oblačila čistosti ti cela večnost ne prinese več nazaj v tako lepem svitu, kakor je bila na prvo.

Neumerljiv je po besedah sv. Duha spomin na čisti spol, in v časti je pri ljudéh in pri Bogu.

Zarés, vselej in povsod se ta čednost prav posebno spoštuje in časti; zakaj vselej in povsod je bila in je vera, da je v ohranjenem devištvu nekaj, kar v vzvišenosti vse preseže, kar človeka zamore storiti pravno velikega, nekaj nadzemeljskega, nekaj nebeškega, nekaj, kar človeka Bogu bližej pripelje. Zato se v vsih poganških vérstvih nahajajo posebne božestva, kterim so mogli služiti deviški duhovni in duhovnice; tako Druidi v stari Galiji, Vestalke v neverškem Rimu, kakor tudi pri starih Britih in Germanih. — Celó neverstvo pri vsi zmotenosti in spačenosti je spoznalo, da v ohranjeni čistosti je nekako častitljivo, sveto znamenje. V Galiji so

Druidi zaradi vedne čistosti res veljali za svetnike. Gerški zgodovinar Herodot omenja nekega vstava za tako imenovane „svete žene“ v Tebih v Egiptu, in rimskemu zgodovinarju Tacitu skor zmanjkuje besed za vredno pohvalo neke Okcije (Occia), ki je bila 57 let neoskrunjena prednica vestalskega vstava. Na Gerškem, v Indiji in na Japonskem, celo pri Floridancih, Huroncih, Irokezih, Peruvancih in drugih divjih indijanskih rodovih po Ameriki velja ta čednost za sveto. Kaj naj še le rečemo o zunanjem spoštovanju in blišu, s katerim je celó neverstvo obdajalo to čednost? Bolj kakor zavoljo zmage so Cira preslavljali zaradi skazane zderžnosti pri neki priliki. Zmagovavca Azije, Aleksandra, je občudoval ves svet, ker se je znal premagovati. Na Kitajskem so stanovanja devic ozališane z napisi, s katerimi cesarjeva lastna roka časti štiridesetletno devištvo.

Sploh znana reč je, v koliki časti so bile rimske Vestalke in s kolikimi slavnostmi so jih obdajali. Pri igrah v Cirku so imele posebno častno mesto; spoštljivo so se jim ugibali konzuli, in če je obsojenec na poti k sodišu srečal tako devico, bil je pomiloščen; menili so namreč, da tudi njih same stopinje vse očistijo in posvetijo. Nekega dne je zmagavec zmagoslavje obhajal po Rimu; na sredi krasno ozališane ceste glasno ukanje prevpije mogočna beseda: „Stojte!“ Kaj se je zgodilo? Zmagavec je med množico zagledal Vestalko, iz spoštovanja do njene čistosti pričo vsega ljudstva stopi z voza, in da ji očitno čast skaže, jo posadi na svoj lastni krasni sedež.

Z rečenimi besedami nočemo terditi, da bi bili neverniki to čednost tudi splošno ali po večem tako razodevali in skazovali. Sveti očetje močno dvomijo nad tem, in tudi spričevanja ravno nasprotno kažejo. Vendar pa priča čast in spoštovanje, katero so neverniki skazovali tistim, ki so jim veljali za neoskrunjene, kako je tudi že samo po luči pameti spoznavana vrednost te čednosti.

Če je tedaj že neverstvo, ki se po pravici imenuje zbiralise in gréz vsih pregréh, in ki je božjo čast skazovalo tudi naj ostudnišim strastim, več ali manj po sili, vsaj samo iz naravnih vzrokov ohranjeno devištvo tako visoko cenilo, in mu skazovalo tej božji čednosti pristojno čast, — je lahko umeti, zakaj da keršanstvo ne jenja in ne sme jenjati preslavljanja te čednosti, ko se ohrani iz višega nagiba, iz proste volje, iz čeznaturnih vzrokov in nagibov. Čistosti na hvalo je več imenitnih očetov in cerkvenih učnikov pisalo cele knjige: Anastazij, Ambrož, Avguštin, Bazilij, Krizostom, Hieronim in drugi. Sv. Ambrož pravi, da trojna čistost, namreč neoženjenih, zakonskih in vdov cerkveno polje s prav posebnim svitom lepša. V tem pomenu razlaga tudi sv. Hieronim priliko o sejavcu in semenu, ter imenuje dobro zemljo tiste duše, ki rodijo sad čistosti, s tem razločkom pa, da čistost zakonskih rodi trideseteri, čistost vdov šestdeseteri, čistost devic pa stoteri sad. Zato sv. Ciprijan prave device imenuje naj lepši cvetice v vertu sv. Cerkve, izbrane snegobeke ovčice v čedi Kristusovi. Ob kratkem, duhovni učenci in ss. očetje preslavlja s posebno pohvalo tiste, kateri devištvo ohranjajo do groba nepokvarjeno in jih obdajajo z blišcem više popolnosti. In kako visoko ceni sv. Cerkev sama to čednost? Ali ni v Tridentu s posebnim pravilom izrekla, da naj se deviškemu stanu daje prednost pred zakonskim? Ali ji ni naj večji skerb za ohranjanje čistosti? Ali je ne tirja kot eno prvih pogojev od tistega, ki hoče pristopiti k altarju, da Božjo besedo oznanjuje in duše vodi? Po pravici ima toraj ta čednost tudi med kristjani toliko spoštovanje, toliko čast. Konstantin Veliki je srečal na močno obljudeni cesti v glavnem mestu svojega cesarstva Bogu posvečeno osebo, in njemu, velikemu cesarju,

ni bilo prenizko odkriti se pred to osebo in jo pozdraviti z globokim priklonom. „Čemu to pred osebo izmed ljudstva?“ opomni dvornik, ki mu je šel na strani. „Kaj ne vidiš, mu odgovori cesar, da ni izmed ljudstva, da nosi oblačilo Božje, da je živi tempelj, prestol Božji? Ali se ti ne prikloniš pred mojim prestolom, če tudi jaz ne sedim na njem? Prav storiš; in jaz naj bi se ne priklonil pred živim prestolom Kralja kraljev?“ — Helena, njegova mati, ne manj velika od svojega sina, si je šela v naj večji čast pri mizi in drugod streči devicam, ki so na svetih mestih skupaj živele v Palestini. (Dalje sledi.)

Kam derví liberalizem in frama-sonstro.

(Dvogovor med Kavur-jem in Rataci-em.)

Rataci. Ali ste tukaj gospod Kamil (Kavur)?
Kamilo. Sem.

Rataci. Dolgo je že, kar vas išem po teh krajih, in med ljudom, in še le zdaj se mi je posrečilo vas najti; in ako bi se ne bil po vašem joku in stoku, po vaših globokih zdihljajih precej vas spomnil, gotovo bi vas ne bil kmalo spoznal; tako ste se namreč po zunanjem spremenili. Ako ni vam zoperno, razložite mi vzroke, ki vas toliko tlačijo, in povejte mi, kaj vam izžima britke solze iz oči in vas sili tako na moč jokati?

Kamilo. Ti me še prashaš, prijatelj moj? Sam bi bil mógel uganiti, še preden jaz spregovorim. Ogledujem žalostni stan, v katerem se Laško znajde; vidim, da moja lepa domovina, zaradi ktere sem se toliko trudil in potil, da bi njene raztresene kose zedinil, da sem onemogel in umerl, — je zdaj bolj ponižana, poterta in onečastena, kakor je bila o času napadenja od divjaških narodov. Vidim v Italiji povsod polno morij, tatov, oderuhov, goljufov, nesramnežev in enake ostudne nesnage; vsa čednost je zginila, in gerdih deč se nobeden ne sramuje. Laško ljudstvo je na glasu, da je divji narod postalo; tolika je namreč mera gerdobij, tatvin in ubojev. Toraj me je po pravici sram, da sem se z umom in telesom trudil, to zverinsko Italijo vstanovljati. Že se mi zdi slišati, kako po mojih ušesih doni očitjanje, katero se je v starodavnih časih delalo drugim, in da so bile za-me pisane one pesni; za-me, ki sem se menil tako srečnega in čistane, ko se je nova Italija jela narejati; in zdaj, ko je doveršena, sem tako otožen, klét in preklicovan na tem in na unem svetu; v mojo sramoto se mi od vseh strani Italije kriči: „Lej ta ljud, kako te zaničuje, — Če ga serce tvoje ne miluje, — Vreden si, da vsak se te sramuje.“ In kolikrat me tudi slavni Rimljani oistro grajajo, tako da moram same sramote oči pobesiti.

Rataci. Gospod Kamil, nikar ne žalujte tako nezmerno. Pomislite, če v lepi Italiji vse križem gre, če je vse zmešano, niste tega krivi ne vi, ne jaz, ne drugi, ampak le vlade pregnanih knezov!

Kamilo. Molči, ker tukaj laž nima več mesta. Z onim sumničenjem bi bil mógel slepiti neumne in lahko-verneže v prvih časih nove Italije; toda kdo bode zdaj po minulih 15 letih liberalne vlade to verjel? In ali mar ni v Italiji nad milijon prič, ktere poprej živeče pod vlado pregnanih knezov, bi tvoj izrek overgle in nasprotno poterdile; ali ne spričuje tudi poštév sedanjih zločinstev in obsodb, primerjen z onimi zatrtih vlad: da se je Italija strašansko pohnujala, odkar je v naših rokah? Ako bi se pripisovala krivda odstavljenim vladam, zakaj pa zločinstva onih časov niso bile ne v

številu ne v podobi tako strahotne, kakoršne so dandanes? — Postavimo tudi, da bi bile odstavljene vlade kvarile poštenost in pravne čuti narodov, se mora vendar priterditi, da so spačenost znale bolj berzdati. Obžalovanja vredna resnica je, da se hudobije pod našo vlado tako nezmerno množe; tedaj smo le mi in naši priverženci vsega krivi. Nam očitajo, da smo nečloveški in slabotni; nečloveški, ker kvarimo, slabotni, ker smo nezmožni berzdati; moramo pa priterditi, da smo oboje skupaj.

Rataci. Gospod Kamil, vi ste zblaznili, vi ste pamet zgubili; nezmerno bolečine so vas oslepile, da govorite, kar ni.

Kamilo. Tuga me ne slepi, temuž zato, ker me strast več nima v oblasti, bolj spoznam, kakor sem poprej. Zdaj žanjemo, kar smo sejali. Začeli smo z lažjo in potuho, nadaljevali smo z zvižnostjo in silo; vsako naše djanje je bilo krivično, vsak korak je nameraval na grabljenje. Narod se je od nas učil, in zdaj počenja to, česar se je navadil. Mi, iz nizkega stanú na visoko stopinjo povzdignjeni, smo družih pravice teptali, in kako jih bode zdaj zasebnik spoštoval? Vsa koršne sredstva, tudi naravnost zaveržljive smo rabili, da bi bili le svoj namen dosegli, — in zdaj se hočete zavzemati, ako drugi tudi tako delajo? Vse načela (nauke) nrave in pravice smo prekucnili, da smo le do cilja in konca dospeli, in če se dandanes ravno tako véde zasebnik, kdo je tega kriv? Naši zgledi so naredili vso kvar in skazo, ki toliko večí nesrečo delajo, s kolikor viši stopinje izhajajo; prideni k temu še napáčno podučevanje po šolah, pohujšljivo knjižurstvo in nesramno časnikarstvo, katero ne le zagovarja, ampak opravičuje vse hudobna dela.

Rataci. Dosti, dosti, šor Kamilo. To je že vendar odveč. Ako smo mi česa krivi, vendar ne vsega.

Kamilo. Vsega, pač. Mi smo zlorabili zaupanje, katero je v nas stavilo državno pravo, mednarodne razmere, in zastopniki ali poslanci ter smo si prizadevali z zakletvami in vsimi gerdimi sredstvi laški narod popačiti, da bi ga knezi, ki smo jih hotli pregnati, ne mogli dalje vladati, in da bi narod postal nam orodje, s katerim naj bi vstajo vneli in njihove prestole prekucnili. Oni nauk, ki smo ga tako nepremišljeno dajali, donša zdaj nam in našim tako grenak sad. Kdo je zmožen nas oteti nasledkov, ki izvirajo iz načel od nas postavljenih? Nadjali smo se, da je vstaja za vselej zarteta, pa vidili smo za petami demokracijo v zvezi z rudečkarstvom se vzdigovati. Naše prvo početje je bilo, da smo Cerkvi vojsko napovedali, njene služabnike poterli, vero in obrede v zasmeh stavili vsakemu brez božnemu potepuhu, brezverca in steklega odpadnika v čisel ustavili. S tem smo si dali spričalo lastne nevednosti in nezmožnosti. Stavili smo vero za spotikljej državi, — menili smo brez nje vladati, proglasili smo ločitev Cerkve od države, in kam smo zabredli, ali kam bomo v kratkem še pahneni? S čim smo nadomestili vero, ktera je naj terdnejši podlaga državam, za kakoršno je bila spoznavana vselej in povsod od vsakega diplomata? Z ničimur! Naše poslopje je toraj brez podlage. In koliko da zamorejo državne postave brez vere berzdati človeške strasti, zadostno kažejo kervave sodnije; ako se jéz (bran) razdere, je razvidno, da hudobije silovito prodró, in se množe zločinstva!

Rataci. Ako vi preteklost nekoliko premišlujete, morate priterditi, da je bilo ono postopanje pri začetku k vstanovitvi Italije potrebno, k čimur ni bilo nobene krajše in gotovejše poti; potreba pa vselej izgovarja in opravičuje sredstva, ktera bi sicer ne bila dopušena.

Kamilo. Kaj mi kvasiš, o začetku? Kaj mar ne veš, da to, kar smo mi začetkoma storili, ni bilo nič

v primeri z onim, kar so naši učenci z vero in katoliško Cerkvijo potem počenjali, in še zdaj počenjajo? Bila je Cerkev oropana in vkljenjena tako, da bi po človeških razsodkih móгла z zemlje izginiti, ako bi ne zmagala božja previdnost in je ne vzdržala.

Rataci. Gospod Kamilo! mi smo se s Cerkvijo spravili, kakor se spodobi sovražniku, in stvar je poravnana.

Kamilo. Kadar je sovražnik tolikošén, da ga ni moč premagati, bi bilo nespametno se z njim vojskovati; tedaj kaže z njim zavezo in prijateljstvo skleniti. Škoda, da nismo že mi tega storili, potem bi Italija ne bila sedaj moralično razdeljena, dasiravno politično zedinjena. Ta razdeljenost nas dela tisučero šipkejše; to se je bilo pokazalo o času vojske z Avstrijo, in se bode zmirom očitnejše razodevalo. Kustoca in Lisa — tam niso bile slavne bitve za nas. S telesno močjo, katero imamo, se mora tudi duhovna moč združiti, ktera bi bila nam gotovo v združenji s Cerkvijo došla. Italija s papežem je bila vselej mogočna in drugim strašna; brez papeža, kajti moralično razdvojena (divisa), je bila vselej šibka in zaničevana. Iskali smo vnanjih zvez, ktere so pa vsikdar bile v kvar celoti in neodvisenosti naše deržave! Oh nespamet! Tisto draženje serc, tisti razpori, ki se tako svojeglavno kurijo in podžigajo, me delajo tako tužnega ter mi kervave solze izžimajo! Bodi si svest, kdorkoli, domačin ali pujec, si prizadeva med Italijo in papežem razdvoj netiti, je zagrizen sovražnik naše slave in visokosti. In ravno tiste vlade, ki so nam iz samopridnosti posrednje ali neposrednje pripomogle v eno deržavo se zediniti, — si zdaj zavidljivo in skrivaj prizadevajo nas od papeža odločiti, našo edinost razdreti, in z eno roko podreti ono, kar so z drugo pomagali dosegati.

Rataci. Kaj je toraj treba storiti?

Kamilo. Storjeno popraviti, krivo pot zapustiti, po kateri smo dosedaj hodili, in drugo tej ravno nasprotno nastopiti. Oh! če bi mogel s tako močnim glasom vpiti, da bi me vesoljni svet slišal, bi hotel klicati: časi so razburjeni, nevihta se bliža, zatišnik, v katerem najdemo zavetje, je papež; ta je edina moralična moč italijanska, ktere zveza nas zamore v nevarnostih oteti, kakor je v teku stoletij že tolikrat Italijo otela. Ako se nam zvezda naše slave skriva, ako nesreče žugajo nas pogoltniti; vernimo se k papežu, stegujmo roke proti njemu, in oklenimo se boljših nasvetov.

Rataci. Gospod Kamilo, kaj vi mislite? Mar ne veste, da je papež že 100krat oporekal in pravil, da se z uporom nikoli noče spraviti?

Kamilo. Vem. Papež se z uporom nikoli ne bode sporazumel, kakor Bog ne z grehom. Toda, ker je on namestnik milostljivega Boga, kateri se nikoli ne naveliča grešniku odpušati, ako se s ponižnim sercem k njemu oberne, toraj bode tudi on odpustil vstašem, ako bi se od njega postavljenim pogojem podvergli. Oh! Naj se zgodi! (Fiat, fiat!) Potem se ne bi Italiji bilo treba bati ne notranjega in ne zunanjega sovražnika, zarad mogočnosti, h kateri bi se po taki spravi povzdignila; vladar bi postal zmožen v sercu vsakega podložnika z ljubeznijo vladati; narod bi otrešel pohujšanje, s katerim je okužen, ter bi došel zopet v poprejšno slavo. („Unità Catt.“)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Papeževa akademija brezmadežnega spočetja in njena vravnava v Rimu.) Naznanili so pri ljudni časniki, da vrednik tega lista je imenovan za-

služni člen ali družnik papeževe akademije brezmadežnega spočetja. *) Povod k temu so bile adrese, ki smo jih tudi časnikarji katoliških listov poslali za škofovsko 50letnico sv. Očeta. Nadjamo se vstreči čast. občinstvu, ako nekoliko povemo od vstanove in vravnave te akademije. Vstanovljena je bila l. 1835 in ima prelepi namen: mladenče v vedah in učenostih v edinosti z učenimi možmi gojiti in doveršeno izobraževati na podlagi zdrave pravnosti in olike.

Akademiki se ločijo v dva razreda: I. zaslužni akademikarji, in II. častni akademikarji. Le prvim gre vladati akademijo in imajo pravico do vseh častnih služb in do glasovanja v zborih. Ker je akademija za oliko mladih mož, zato je v društvu tudi večina tacih. Kardinal-prefekt rimske Propagande ima pravico poterditi predsednika in podpredsednika, ki si ju akademija izvoli. Za učene dela in preiskave, ki se imajo v akademiji očitno čitati, so postavljeni pregledniki, ki jih poprej presodijo, če so za to rabo. Zraven družih ima akademija 12 zvedenih svetovalcev, svoj splošni in poseben svet s posebnimi nalogami. Po šestkrat na leto ima akademija svoje očitne shode, in v enem teh shodov se preslavlja brezmadežno spočetje Marije Device; od tod ima svoje ime. Druge tvarine imajo obširno polje. Ravno tolikrat ima osebne seje za učenostne obravnave itd. Sveta kongregacija za nauke je pravila poterdila l. 1847.

Od časa do časa se razglasuje zapisnik družbenih udov. Kdor želi biti člen te akademije, mora imeti doveršena vsaj dva letnika modroslovja in biti poštenega obnašanja. Kteri so zunaj Rima in želé biti zaslužni členi papeževe akademije, morajo poslati akademiji kak slovaven ali učenosten spis, ki ga ondi pretresejo in vsled tega se prestopi k volitvi, za katero se glasuje in kdor dobí absolutno večino glasov, je izvoljen in predsednik mu pošlje diplomu. V spremljavnem pismu so imenovani členi, kteri so izvoljenega priporočili. Zunanji udje plačajo enkrat za vselej primérno takso v pospéh društva, rimski dajejo nekaj malo mesečnine. Akademija v Rimu posebno slovesno obhaja god brezmadežnega spočetja 8. grudna. Vsak člen, ki dá na svitlo kakoršno koli svoje delo z naslovom akademikarja nemadežanega spočetja Marije Device, izroči en iztis akademiji za arhiv.

Zasebni shodi se ločijo v pet odsekov, namreč: 1. za oliko v svetih naukih (erudizione sacra), za jezikoslovje in zgodovino, za modroslovne vede, za naravoslovne učenosti, za ekonomično-nravne uke. Vsak odsek ima svojega pervomestnika itd. Znamnje ali gerb rimske papeževe akademije je brezmadežna Marija Devica. — Predsednik rimske papeževe akademije je zdaj mons. Pavel Cardoni, tajnik pa profesor Venancij Paloni (stan.: Palazzo Gabrielli Monte Giordano). Zarad katoliške vzajemnosti in v pospeševanje edinosti bi utegnilo prav biti, da bi tudi iz slovenskih krajev imela kaj členov ta akademija s tako lepim programom. Kadar dobimo tudi kak imenik dotičnih členov, ali kake dela od akademije, utegne biti prilika še kaj spregovoriti v tem oziru.

K sklepu bodi še omenjeno, da o priliki poslane papeževe adrese do mons. Tripepi-a smo gorko in nekoliko obširniše priporočili, naj bi katoliški vredniki sedanjemu času posebno primérno vernikom priporočevali: 1. molitev za spreobrnjenje greških razkolnikov, 2. molitev za spreobrnjenje ubogih arabov in turkov;

*) Prav serčna hvala predragim prijateljem za njihove blage vošila v tem oziru! Non sum dignus tam tenerae observantiae.

to je mons. Tripepi tudi predlagal in bilo je pohvalno sprejeto, namreč o tisti priliki, ko je bilo do 600 katoliških vrednikov in časnikarjev iz mnogoterih dežel v Rimu pričujočih, ter so tudi 10. rožnika sv. Očetu izročili že omenjene adrese in darove. To bodi tudi Slovencem v novo priporočeno; za 1. imamo bratovščino ss. Ciril-Metoda, pri 2. se utegne k očen. in češ. M. pristaviti: „O Jezus, zavolj svoje svete smerti na križu se usmili ubogih arabov in turkov.“

Iz Loške dekanije. (Škofovo obiskovanje.) V Poljanah so bili zelo veliko mlajev in vencev postavili, ozaljšanih z zastavami papeževimi, cerkvenimi in slovenskimi. Tudi cerkev je bila vsa okinčana; birmancev je bilo iz Poljanske in Javorske duhovnije vkup 390. V bližnji fari sv. Janeza Kerstnika na Trati je posebne hvale vredno petje. V Gorenji vasi so gospod duhovni pomočnik z učenikom vred pred zbranimi farmani in šolsko mladostjo pozdravili milgsp. škofa; deklica belo oblečena jim je podala prelep šopek cvetic in po kratkem nagovoru so jih šolarji in tudi drugi na glas pozdravili zaklicavši: Živeli!

Po kratkem oddihljeji smo jih spremili v farno cerkev. Na slavoloku pred cerkvijo so bile na slovensko prestavljene besede: „Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona.“ — Pri sveti maši so prav ginljivo pele učenke, in spominjali smo se besed: „Ex ore infantum perfecisti tibi laudem, Domine.“

Po cerkvenem opravilu so milgsp. škof obiskali šolo in tam so po nekterih vprašanjih jim otroci zapeli nekaj cerkvenih pesem, zahvalno, in tudi cesurako. Nato prosil deček milgsp. knezoškofa apostolskega blagoslova. Preden so pa blagoslov podelili, so se zahvalili g. katehetu in učeniku, opomnili ude šolskega sveta, ki so bili pričujoči, naj pred ko mogoče sozidajo novo šolsko poslopje. Otrokom so pa prav posebno priporočali, naj spoštujejo gg. duhovne in učenike, naj bodo hvaležni, naj ljubijo starše, ob kratkem spolnovanje 4. Božje zapovedi. Naj se vedno spominjajo Božje vsega pričujočnosti in se zvesto vsak dan priporočajo svojemu zvestemu angelju varhu. Potem so podelili apostolski blagoslov.

Popoldan, v soboto, so se odpeljali v novo Oselico, kjer so drugi dan posvetili cerkev sv. Janeza Nepomučana, birmali in kanonično vizitacijo opravili. Slovensni govor so imeli preč. gospod Loški dekan Kožuh. Opravilo je bilo od 8 zjutraj do 3 popoldan. V ponedeljek so se v hudem deževju pripeljali v staro Oselico; ker je ravno tisti dan bil praznik Karmelske bratovščine, so bile zbrane tudi obilne množice. Rekli so viši pastir sami, da tako težavne vizitacije še niso imeli. Po obedu so se odpeljali v dolino in skoz Poljane memo Loke na Goričane, v Ljubljano.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XXXIX.

Ponovljanje na Verhniku
od 18.—25. sveč. 1872.

Mesca vinotoka leta 1868 je bilo, ko smo v Horjulu obhajali sv. poslanje, da smo imeli prvič srečo spoznati moža, ktereга vsi kranjski duhovni spoštujejo in je po vsi vladikovini ljubljanski zavoljo svoje ljubeznjivosti, gostoljubnosti, zarad svojega radodarja slavno znan. To je verhniški dekan g. Josip Boner, naš pravi, serčni prijatelj.

Prišel je prečastiti ta gospod v Horjul gledat sv. poslanje in kaj mi delamo z ljudstvom njegove deka-

nije? Poslušaj govore, se vsede v spovednico, spoveduje en dan, dva, tri dni ter se vihar po sercih človeških dela! Ko smo pri kosilu, napije zdravico pred svojim odhodom z lepim, družbo našo častečim govorom; reče h koncu: k letu, prosim ponižno, da se vidimo v misijonu na Verhniki; ker tukaj sem se živo prepričal, da se ne mlati prazna slama, da se ljudje zares obtožujejo pošteno grehov svojih in natančno. Z radostjo se je prošnja zapisala v imenik prihodnjih misijonov, in čas je bil odločen v postu leta 1869.

Misijon je bil res pred tremi leti meseca sušca na Verhniki. Bil je to velik, lep misijon v sprelepi cerkvi sv. Pavla.

V Horjulu smo se z g. dekanom verhniskim potem lani zopet vidili. Prišel je skerbni dušni pastir nalaš v Horjul, da bi si zagotovil ponovljenje leta 1872 na Verhniki. Zgodilo se je, in od 18. do 25. svečana smo ponavljali, oo. prednik, Lempelj in jaz sv. poslanje na verhniskem tergu.

Pridemo 17. svečana v Ljubljano in ostanemo v hiši svoji navadni, kjer kosimo in svoje torbe puščamo. Kdo nam prvi pride naproti in nas pozdravlja? Noben drugi, ko sam prečastiti g. dekan verhniski, ki je nalaš in še celó z dvema vozovoma prišel po nas v Ljubljano. Med tem je šel g. dekan po svojega sošolca, g. Josipa Šterbenca v Ternovo, da bi nam pomagal ves čas spovedovati, ko je težko dostikrat na deželi stalnega spovednika dobiti. Dobil ga je, in veselo smo se odpeljali proti Verhniki. Drugo jutro zgodaj že smo sedeli v spovednicah.

Oznaniли smo v nedeljo ponovljanje in pristavili, da spoved že velja za velikonočno, ker so premil. knezoškof tako dobri bili in dovolili spoved v ponovljanji tem, da velja za velikonočno, česaravno se v ljubljanski škofiji še le drugo poatno nedeljo začne velikonočna spoved. Ljudje to zaslišavši prideró k spovednicam in govorom v veliko cerkev, da je bila skorej vedno polna kakor o sv. poslanji. Spovedovali smo nenehoma, pa ni bilo moč vsim kaj. Treba je bilo po spovednike pisati; tako nas je bilo po 9 do 10 od štirih zjutraj do poldne in od dveh do osmih zvečer v spovednici. Spovedali smo jih okoli tri tisuč o ponovljanji.

Dolga spoved za dolgo spovedjo se je verstila. Da smo zamogli posebnim zadevam spovedencev postreči, je bilo treba celo čas, ko je bil govor na leci, v to obračati, da so se taki takrat spovedovali, kateri zavoljo bolezni, nadlog in silne gnječe blizo niso mogli. Zgodilo se je, da so tudi za ponovljanja po tri, štiri dni okoli spovednice hodili, da so slednjič vender svoje želje spelnili.

Red je bil pa, posebno pri moških, naj lepši ves čas. Obnašanje v cerkvi spodobno. Misijonski križ je bil ta čas posebno v časti. — Kdo bo soštel spokornosti serčne djanja, ponovljene, vterjene dobre sklepe, goreče prošnje pred misijonskim križem, storjene o ponovljanji? Marsiktera vroča solza je pritekla grešniku in grešnici po lici pred njim, ki je bila veselje angeljem in samemu trojednemu Bogu.

Tudi g. učitelj Cvek, skladbenik slovenskih cerkvenih napevov, je veliko pripomogel s svojim izveratnim orgljanjem in okusnim odbiranjem primérnih pesem za ta čas pokore. Mogel je človek k pobožnosti biti spodbujen, kedar je poslušal taktno spremljanje na lepih in ljubo zvonečih orgljah verhniskih. Zato je bilo pa tudi veliko ljudi celó k deseti maši prišlo, za katero ni bilo nič govora nikoli, da smo jih več spovedati mogli. In tako nam je osem dni na Verhniki pri naj težavnem delu minulo hitro, da smo komaj vedili kedaj. G. dekan pa se nam je serčno zahvalil za vse in nam vošil dolgo lét in terdnega zdravja vsim, da bi še veliko

mogli storiti po Sloveniji na čast Božjo in v zveličanje duš. 26. svečana smo odrinili zjutraj, ko se je ravno danilo, z Verhnike.

Takó smo vzeli od mirne in vnete Verhnike slovó, menda za vselej. Lahko smo se ločili od te nam vdane lepe in velike duhovnije, ko so bile serca spravljene z Bogom, z bližnjim in z lastno vestjo. Bralo se jim je zares na obličji veselje serčnega potolaženja, notranje zadovoljnosti, ko smo se ločili od njih.

Ne dá se tajiti, da v sleherni duhovnji se zraven tolikega števila dobrih, vnetih, nahajajo tudi slabi, hudobni nekteri. Ne dá se tajiti dalje, da imajo hudobni veliko moč do dobrih z besedo in zaničevanjem keršanskega, novega življenja. A vse zaostonj pri veliki večini, vse zbadanje, zasramovanje nič ne opravi pri dobrih. Hodijo k spovedi pogostoma in k mizi Gospodovi z vso serčnostjo — misijonski nauki jim serca vzdigajo, jih navdušujejo.

Bog vé, ni li On vsemodri sv. poslanja te zadnje leta zato obudil med Slovenci, da ko pride vihar, terpljenje nad katoličane, večne resnice, ki jih oznanujemo po misijonih, vernemu ljudstvu našemu stanovitnost v veri do konca budijo, jo ohranijo! Naj bi bili katoličani 19. veka, če pride kdaj do sile, vredni prvih kristjanov, prvih svojih bratov in sester v Kristusu!

Razgled po svetu.

Drobne novice. Švicarsko preganjanje katoličanstva je nagnilo protestanško ženo v Genfu, da je dala kerstiti obe svoji mali hčerki, je prestopila v katoliško Cerkev in s svojim možem vred prejela sv. Obhajilo. — Na novo je prestopil v katoliško Cerkev nemški zgodovinar N. C. Clapp; preklical je krivoverstvo pred apostolskim poročnikom mons. Jakobini-em v nuncijaturi na Ducaju. — Holanška protestanška vlada je preklicala prepoved, ki jo je bila dala zoper očitne katoliške procesije. — Iz jutrove Indije je poslanih šest mladenčev v Belgijo, ki bodo ondi pri oo. kapucinih opravili novišstvo in doveršili bogoslovno nauke. — V Carigradu so velike zmešnjave ter ministre in poveljnike menjajo in odstavljajo, da se ne vé, pri čim da so in kam jih bo to peljalo. Brez dvoma so temu močno vzrok ruske napredovanja; pravijo pa tudi, da gre na velik prekuc v prid Midhat-paševe stranke. — V Dobrudži so Turki sami požgali Černovodo, in se umaknili v teránjavo Silistrijo. Černovodo so uzeli Rusi v oblast. — V angleškem parlamentu je Derby rekel, da Turku v Angliji ni pričakovati pomoči, potem ko je bil zaverget diplomatske nasvete; Rusiji pa je povedal, ktere so angleške koristi na Jutro, za kar je ruski poslanec Suvalov Angležem že v drago izrekel hvalo, da so namreč zaznamnjali klečeti, katerih se je Rusu ogibati. Ker Turk Ruse toži, da počenjajo trinoštvo nad Turki, je odgovoril Suvalov, da take reči niso dela ruske redne vojne, ampak ljudstva, ki sledi na bojiša in ni podverženo disciplini; sicer pa, da so te trinoštva presiljene. — „Dayli Telegraph“ naznanuje iz Erzeruma 16. t. m., da Ejub-aga, ein generala Dieffler-a, glava Kurdiv, in 21 kurdivskih velikašev je valed vojnega sveta obešenih na povelje ruskega generala Melikov-a. Kurdi namreč so bili podložniki ruski, v vojski pa so s Turkom potegnili. — Neko naznanilo pravi, da ne 18, ampak 45 batalijonov Rusov je prestopilo Balkan. — Portugalski kralj se je podal na slavno božjo pot k sv. Jakopu (Santjago) na Španjskem. — Turška vlada v okrajini Drinopoljski prebivalstvo v velikem množstvu novači za vojsko. — Pišejo, da obdonavskim kneževi-

nam knez Gorčakov ni dopustil vojske vdeležiti se, hoté s tim odverniti, da o sklepanji mirú ne bodo zahtevale razširjanja svojega posestva. — Vlada severno-amerikanskih deržáv odklada priznati Porfirio-Diaz-a za predsednika Mesikanske republike, dokler ne bode poravnano, kar so škode naredile derhali, ki so bile prihrule v Texas. — Dve ruski kerdeli (diviziji) ste pomnožili prednjo stražo v Jeni-Sagri in po hudem spopadu ste vzeli turško bojiše. Soteska Šipka je čisto v ruski oblasti, tako tudi Kazanlik. Stan kneza Nikolaja v Ternovi je s pomnoženjem vojništva zagotovljen. — Rusi iz Dobrudže gredó proti Silistriji z robo za oblego; dve kerdeli drugi pa proti Ruščuku. — Iz Carigrada in Londona naznanjajo 21. jul., da pri Plevni blizu Donave so bili Rusi popolnoma premagani in pregnani (?); tudi pri Kazanliku ob Balkanu bi bili boje Turki Ruse nekaj zavernili.

Za dom in šolo.

Blagoslov sv. Očeta.

Sv. vera nas uči, da že navadni očetovski blagoslov ni prazna šega, temuč je vir, po katerem prihaja tacega blagoslova prosečemu otroku Božji blagoslov. Še bolj veljá to o mašnikovem, škofovem in zlasti o papeževem blagoslovu, o blagoslovu vidnega namestnika Jezusa Kristusa na zemlji.

Ni tedaj čuda, da imajo verniki toliko zaupanje v ta blagoslov; posebno veljá to o blagoslovu sv. Očeta Pija IX. Mnogi v nadlogah prosijo tega blagoslova s terdnim zaupanjem, da jim bo ljubi Bog z ozirom na visoke čednosti in velike zasluge sv. Očeta gotovo podelil zaželeno milost. In to njih zaupanje se je že tudi mnogokrat spolnilo. V dokaz naj tu stoji samo en izgled.

Mašnik, kateri z veliko vnemo za Božjo reč dela v Sveti deželi, je prosil pri avdijenci za slovo pred odhodom nazaj tje štirikrat prosil sv. Očeta za sv. blagoslov. „Štirikrat blagoslov! Vi kaj veliko poželite“, so odgovorili Pij IX. prijazno smehljaje se; „en sam blagoslov bo morebiti dosti.“ — „Zá-me dosti, toda prosim še blagoslova za druge.“ — „O, hočete tedaj biti nekak vodotoč ali berzopis?“ — „Gotovo, sveti Oče, podelite, sej ste bogati.“ Sv. Oče so mu spolnili željo, in prosivec je odpotoval.

Čez dalj časa, med katerim je vneti duhoven v sv. deželi v nevarnost stavil svoje lastno življenje in sprebračal k katoliški veri jude in mohamedane, je prišel zopet v Rim in je bil sprejet od sv. Očeta. Ob koncu zaslišanja reče: „Sv. Oče, ali se še spominjate večkratnega blagoslova, ki ste mi ga nekđaj podelili?“ „Nisem več mislil na to“, odgovorí sv. Oče. „No, kaj ste pa delali z njim?“ „Djal sem ga na glave štirih nevernikov, in tolažba mi je Vam povedati, da vsi štirje so aköz vrata sv. kersta prišli v Vaš ovčnjak. Lejte sv. Oče, kako rodoviten je Vaš blagoslov.“ Pij IX. so se smehljali ter so še blagoslovili čverstega moža za Sveto deželo in za njega samega.

Opomnjeno bodi, da pri slovesnem papeževem blagoslovu, naj ga podelí sv. Oče sami ali pa pooblasten škof ali mašnik, pričujoči verniki zadobijo popolnoma odpustek, če so popred vredno prejeli zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in opravijo navadno molitev za odpustke. (Eichs. Volksbl.)

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. Neprecenljive so res milosti, katero vsegamogočni Bog po priprošnji naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca podeljuje vsakemu vernemu katoličanu, ako ga le v resnici in s pravim namenom taistih prosi. To je dokazano v najini posebni dogodbi. S terdnim zaupanjem sva opravljala devetdnevno v čast Mariji, naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, da bi nama Bog podelil, kar ga prosiva. V resnici, kakor je zaželeno, tako tudi izpolnjeno. Zato izrečeva oba združeno naj lepši zahvalo Mariji, naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, za milost, ktero je nama sprosila pri vsegamogočnem, kteremu bodi čast vekomaj!

J. K.

Prošnje.

Št. 1. Udom bratovšine naše ljube Gospé presv. Serca živo priporočamo v gorečo molitev duhovnega pastirja, ki že dalje časa na nogi boleha.

Št. 2. Neki dober človek, nevarno zbolel, je od dobrih serc v zvesto bratovsko molitev priporočen, da bi dosegel zdravje, če je Bogu dopadljivo.

Št. 3. Preserčno priporočam sebe, ki me že več lét tare težavna bolezen v glavi, in svojo tudi bolno sestrico, v pobožno molitev bratom in sestricam naše ljube Gospé presv. Serca!

Št. 4. Neka terdovratna oseba, ki dobri reči veliko škodo dela in se ji na obrazu vidi nezadovoljnost z dušnim stanom, bodi prav živo priporočena v bratovsko molitev, da se v svoje in družih časnih in večnih blagor spreoberne.

Št. 5. Mati priporoča svojo bolno hčer v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca, in hoče zahvalo razglasiti, ako bode uslišana.

Št. 6. Skerbni starši prav živo priporočajo v bratovsko molitev svojega razuzdanega sina, kateri za nobeno opominovanje nič ne mara, da bi mu naša ljuba Gospá presv. Serca in besednica v prid terdovratnih grešnikov sprosila spreobrnjenje in milost pri usmiljenem Sinu Jezusu. Spreobrnjenje se bo v „Danici“ naznanilo.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. *Eksercicije* za gg. duhovne bodo letos od 20. avgusta do 24. avgusta v Alojzijevišu; to je, v ponedeljek ob 5 popoldne se pričnó, in v petek zjutraj se bode dokončale. Kteri se želé udeležiti, jim je prej ko moč to naznaniti pri dotičnih gg. dekanih, kateri morajo naj pozneje do 4. avgusta imena naznaniti v. č. škofijstvu. Oglasovanje pri alojzniškem vodstvu je 20. avgusta kmali po tréh, da se vsakemu odkaže soba in red med vajami. Vsak prinese seboj talar, roket in brevir.

† **Friderik Bernard**, učenec Marijnega vstava v Gradcu, naj boljši dušica, pravi angeljček, je 21. mal. serpana po kratkem terpljenji umerl, star 16 lét. Domú v Ljubljano prepeljan. je bil 24. mal. serp. popoldne ob 6 z železnice k sv. Krištofu slovesno spremljen in v deržinsko rako položen. Bog mu daj večni mir.

„Portatili“, zdaj posvečeni (konsekrirani), so v knezo-škofijski pisarni za č. gg., ki so jih želeli.

Zastran cerkve sv. Jožefa in križvega pota kje pri Ljubljani se je misel opustila, darovi so dobrotnikom nazaj dani, nekaj obrnjeni po njih namenu, več del za novo hiralnico, ktere kapela je tudi sv. Jožefu posvečena; nekaj malo jih še ni svoje volje naznanilo in ako se to v kratkem ne zgodi, je upanje, da so zadovoljni, da se dajo tudi njih darovi za hiralnico.

Romarje na slavne božje pota na Francoskem zbira družba v Bolonji. Podajo se na pot ob koncu mesca avgusta in v 15 dneh imajo odmenjeno obiskati naslednje svetišča: V Marsiliji: Marijo Devico Stražnico (della Guardia); v Tolozu truplo sv. Tomaža Akvinskega; v Lurdih (Lourdes) svetišče v duplini Čistega spočetja (dobro znano božjo pot); v Issoudun-u Gospo presv. Serca (znane bratovšine); v Parizu Marijo D. Zmagovalko (od bratovšine Marijnega Serca), svetinje Jezusovega terpljenja pri „Notre-Dame“, pa spominke novih mučencev po francoskih rudečkarjih (komuna) in mučencev po trinogih l. 1793; — v Argenteuil-u obleko s celoma N. G. J. Kr.; v Paray le Monial-u: cerkev, kjer se je bilo presv. Serce Jezusovo prikazalo blaženi Marjeti Alacque; morebiti tudi „Salette“ s posebnimi pogojami. Za železnico na Francoskem je cena: 1. red 200, 2. red 165, 3. red 120 frankov v zlatu. V popotno družbo sprejema gosp. comandatore Giovanni Aquaderni (Bologna, Strada Maggiore 208). Popotniki morajo imeti od svojega škofištva spričevalo npravnosti.

Ogenj na morji. V Galipolji ob Dardanelah (morski ožini proti Carigradu) se je vnel velik anglešk parnik s 500 sodovi olja, ki je bilo namenjeno v Kronstadt. Ker se ni dalo skor nič rešiti, je pomornik od spodej spustil morje v parnik, ter se je vse pogreznilo — nad milijon goldinarjev škode.

Poslednje novice. Iz Rima se naznanja, da vse časnikarske naznanila o nekaki spravi Rimskega stola z liberalizmom so gole in prazne marnje, ker je očitna reč, da rovarstvo noče družega kakor pogin sv. Cerkev. Torej sv. Oče, ki so še zmeraj pri dobrem zdravju, obnavljajo svoje oporeke zoper oropanje sv. Cerkev in zaterjajo, da njene pravice se ne morejo zastarati. V tem pomenu je 23. t. m. „Osservatore Romano“ imel primesti vradno zapombo. — V Carigrad je dospel ameriški parobrod s pušami in strelivom za Turka. V Aziji so Rusi napadli levo stran Muktar-paševe vojske pri Jediklari; bitva je terpela 12 ur brez nasledka. Sliši se zopet, da v veliki bitvi pri Bajazidu so Rusi nazaj zagnali Izmail- in Jaik-pašata. — Sulejman-paša v Drinopolju ima poveljstvo čez vse turške balkanske kerdela. — Černogorci oblegajo Nikšič in so nekatere bližnje obterjenja že v oblast dobili. — V Pittsburgu v severno-amerikanskih zveznih državah je nekako rogovilstvo; rogovileži so 2000 vagonov oskubli in požgali, škode je za štiri milijone dolarjev. Pripravlja se vojna nad vstajnike.

Iskrice Ignacijanske

za tretji mesec.

7. Manj vednosti, več čednosti. (S. Ignat. apud Bart. lib. V. c. 8.)

Ne kdor veliko, temveč kdor koristne reči vé, za služi imé učenega. Koliko je na rečéh, kar nima nika-koršne vrednosti! Vednost nekoristnega je nevednosti bližnja soseda.

Kar ne koristi, to vediti (rado) škoduje; pogosto škoduje celo vednost tega, kar koristi. Znanost namreč napihne in goji dozdevanje. Kakor volja po tem ne postane zdravejši, če veliko vé. Poželenje vednosti je bila prva priložnost k grehu.

Nesrečen človek, kateri vse vstvarjeno vé, pa vendar ne pozná ne sebe, ne Boga; srečen pa, kateri sebe in tudi Boga pozná, če tudi od drugih reči nič ne vé. Kar je nad nami, to moramo bolje ljubiti kakor razumeti. Čut se dá prej podučiti, kakor razum.

Ni se nam učiti za mnenje šole, temveč za življenje, ne zavoljo duhovnega vžitka, temveč zavoljo koristi. Učiti se moramo živeti, ne pa govoriti; čednost moramo razodevati, ne preiskovati, to je, ljubiti moramo jedro, ne lupine.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Duhovnija Žiri je podeljena č. g. Jož. Vidmarju, in Vremeska duhovnija je torej razpisana 10. jul. Č. g. P. Mohar, duh. pom. v Mengšu, je dobil duhovnijo Dragatuš. Prestavljeni so č. gg.: Val. Orehek iz št.-Lorenca v Čemšenik; Jan. Brencelj iz Čemšenika na Berdo; Val. Pečnik z Berda v Mengeš. Č. g. Nik. Križaj, administrator v Dragotušu, za zdaj ko duh. pom. tam ostane.

V Lavantinski škofiji: Prestavljeni so č. gg. kaplani: Černko Jože za I. v Vuzenico; Borsečnik Anton za II. v Žaveč; Purgaj Juri v št.-Jungerto na Pohori; Pečnik Jakob v Zreče; Hrastel Gregor v št.-Štefan pod Žusenom; Stajnko Janez v Svičinje, in Pignar Fr. v Laporje. — Za kaplane so vmeščeni duhovni in bogoslovci 4. leta č. gg.: Šošterič Ferdinand za II. v Hoče; Kramberger Lovrenc v Marenberg in Goršič Matija za II. v Šmartinu pri Slov. Gradcu. — Župnijo Sv. Miklavža pri Rimski toplici oskerbujejo duhovni v Laškem tergu. — Razpisani ste fari: Sv. Miklavža pri Laškem in Sv. Petra pri Radgoni do 21. avgusta t. l.

V Kerški škofiji: Č. g. Puher Ferd. je imenovan za dekana Grobniške dekanije. — Za duhovne knezo-škofijske svetovalce sta povišana č. gg.: O. Roman Sparl, benediktinar, in Černic Karol, župnik v Globasnici. — Č. g. Jošt Gregor je dobil faro Kotlje, č. g. Pajer Gregor pa kuracijo Breže. — Č. g. Formas Fr., kaplan v Lavamundu, postal je ondi provizor. — Pastirstvo sta nastopila č. gg. novomašnika: Sirnik Janez za kaplana v Rojah, in Matevžič Val. za duhovnika v Podkersu. — Umerli so č. gg.: Pesneger Jak., fajmošter pri sv. Duhu; Rebernik Jan., prov. kanonik v Velikovcu, in Spenko Mat., fajmošter v Lavamundu. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Mati s tremi otročiči 5 star. dvajs., prosijo sv. blagoslova. — Neimenovan 5 gld. in N. N. 6 gld. (Opom. Ta dva darova sta bila dana za cerkev sv. Jožefa s pristavkom, da se obrneta za sv. Očeta, ako ne pride do zidanja omenjene cerkve.)

Za sv. Detinstvo: Deklica 72 kr.

Za misijone: L. Šabec 2 gld. 60 kr. (Opom. Ta denar je bil odmenjen za cerkev sv. Jožefa s pristavkom, da se oberne „za misijone“, ako ne pride do zidanja.)